Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

95 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Port w Koźlu
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

51 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Racibórz
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

Ujście Olzy do Odry
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

15,1 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Śluza Sławięcice
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

7,8 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Nowa Wieś – śluza
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

Port w Koźlu
(początek Kanału Gliwickiego)
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE

Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

41,2 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Port Gliwice
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

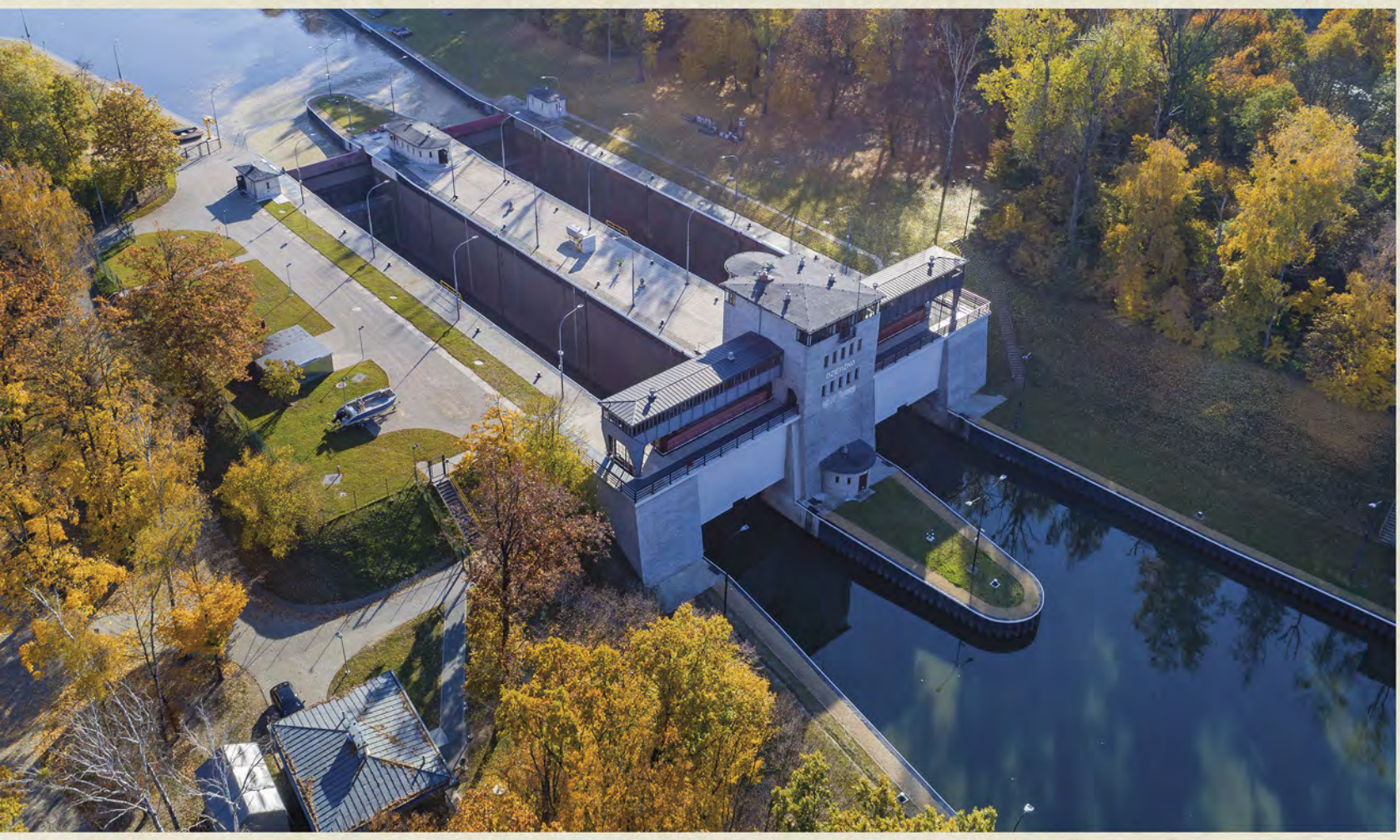

30,89 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Śluza Dzierżno
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

21,57 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Śluza Rudziniec
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

122,9 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Śluza Krapkowice

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

114,4 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Śluza Krępna

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

98,1 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Port w Koźlu
(wyjście z portu i Kanału Gliwickiego)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE

Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

214,6 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Śluza w Oławie
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

199 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Brzeg
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

150,3 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Opole
(na zdjęciu widać most Piastowski oraz śluzę u wylotu kanału Młynówka)
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

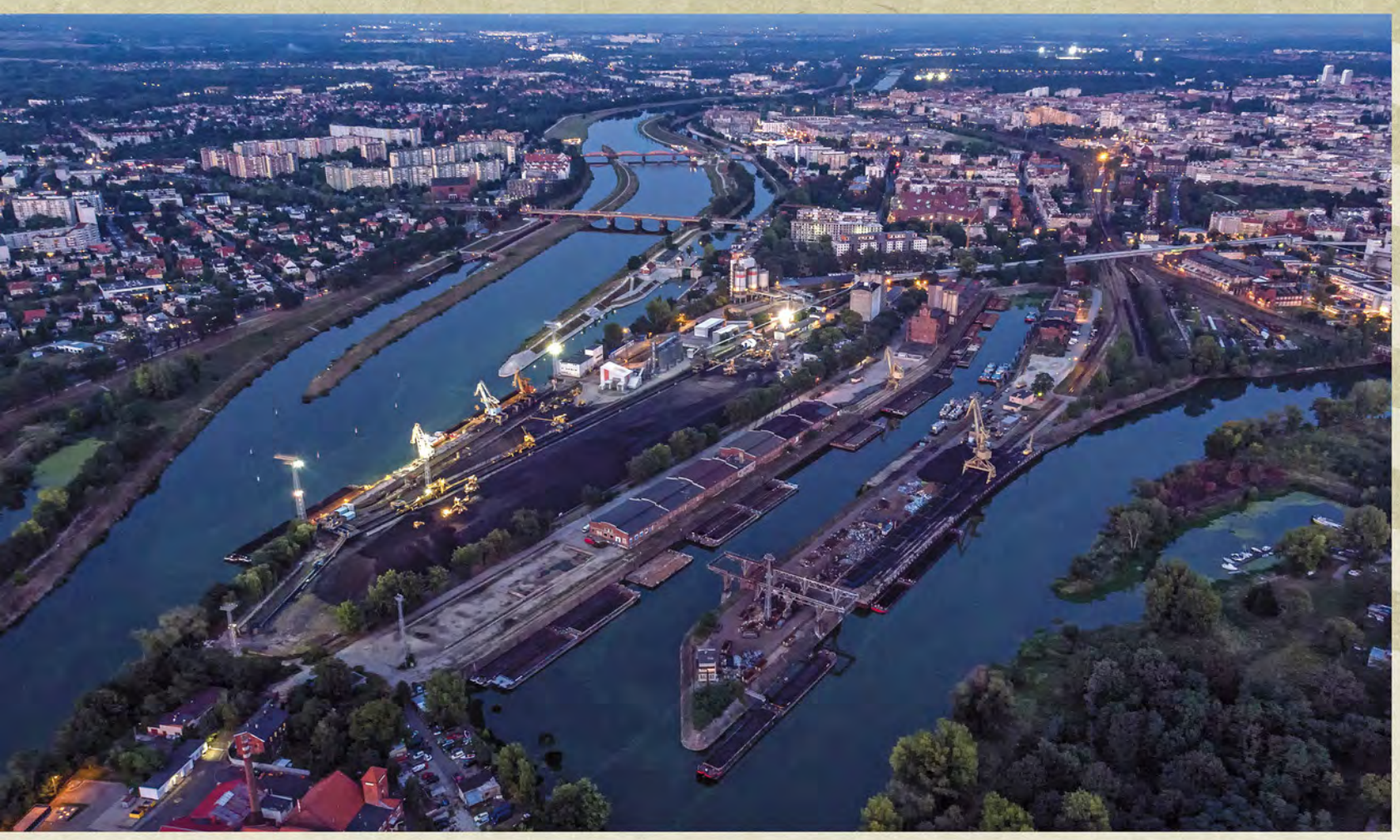

255 km
od przyjętego początku
szlaku żeglownego

Wrocław – Port Miejski

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

250,4 km
od przyjętego początku
szlaku żeglownego

Wrocław
(ujście rzeki Oławy do Odry
przy moście Grunwaldzkim)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

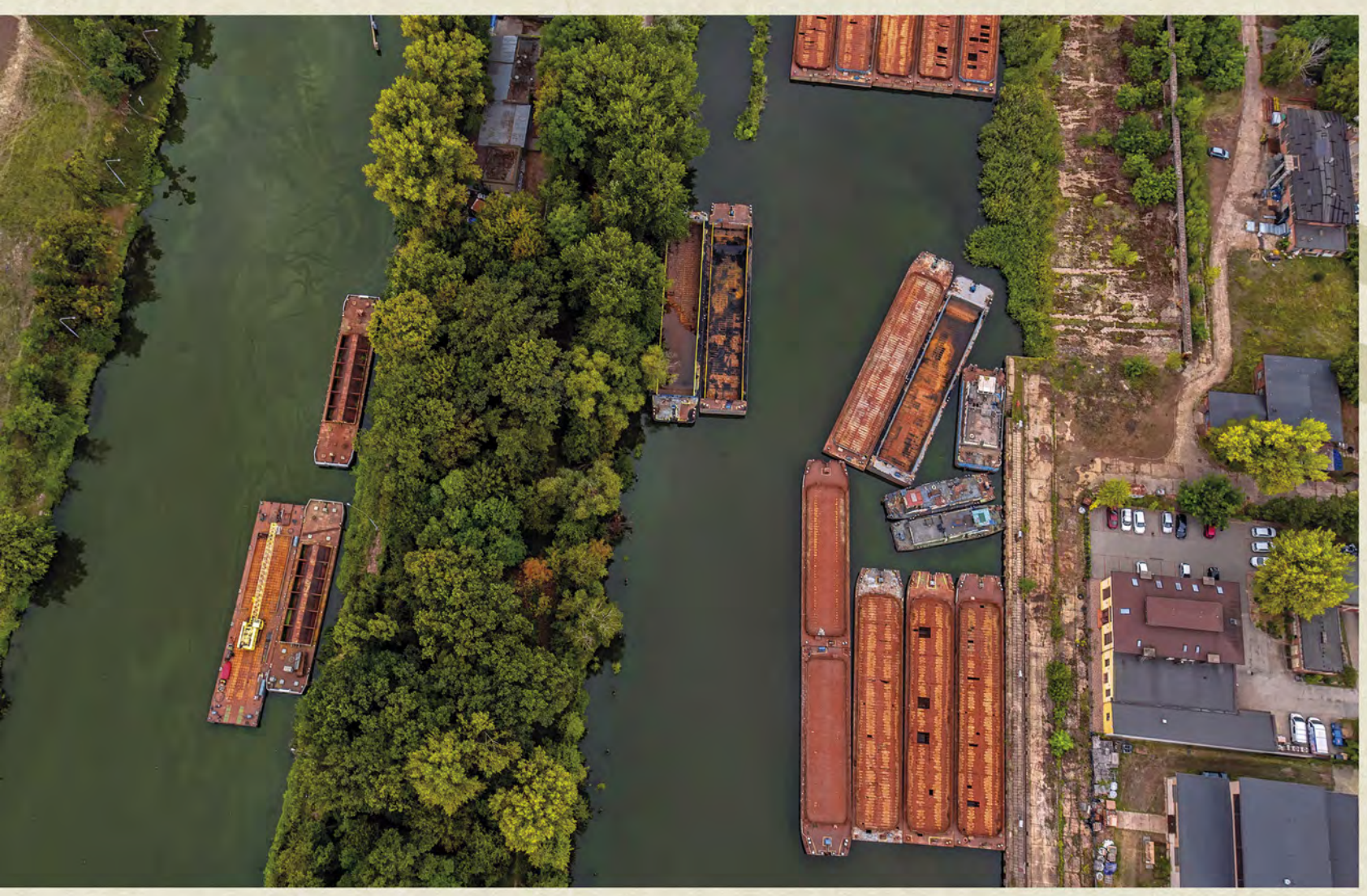

249 km
od przyjętego początku
szlaku żeglownego

Wrocław
(stocznia rzeczna Zacisze)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE

Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

393 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Głogów

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

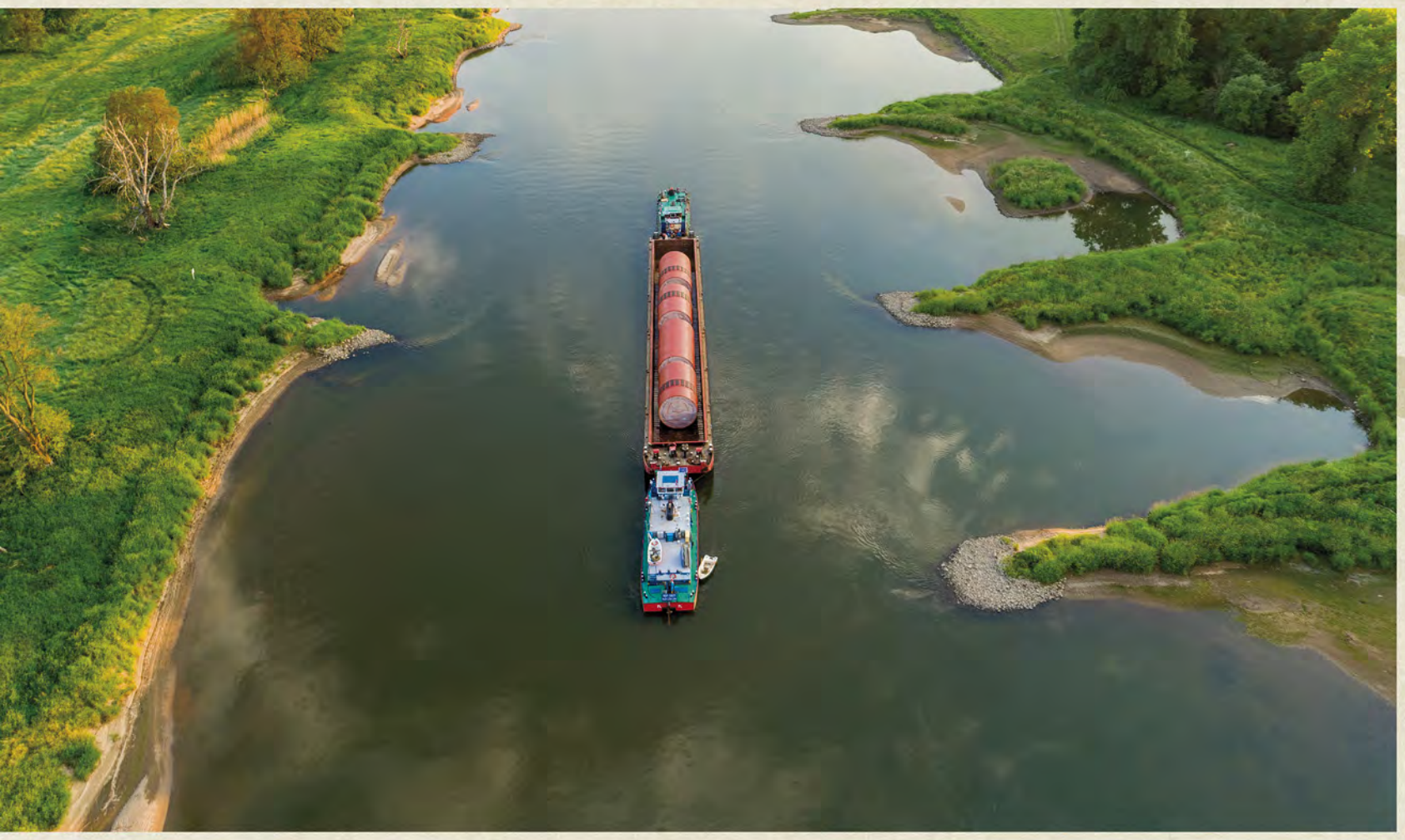

364 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Okolice Bełcza

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

300,4 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Rzeczyca
(stopień wodny Malczyce)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

564 km
od przyjętego początku
szlaku żeglownego

Okolice wsi Urad
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

429,8 km
od przyjętego początku
szlaku żeglownego

Nowa Sól
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

416,5 km
od przyjętego początku
szlaku żeglownego

Bytom Odrzański
(przystań rzeczna)
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE

Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

676 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Bielinek
(basen żwirowni)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

617,6 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Kostrzyn nad Odrą
(ujście Warty)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

593 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Lubusz (Lebus)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA Z LOTU PTAKA

737 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Szczecin
(Wyspa Jaskółcza na Odrze Zachodniej)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

718 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Gryfino

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

702 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Widuchowa

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

PRZYRODA I TURYSTYKA

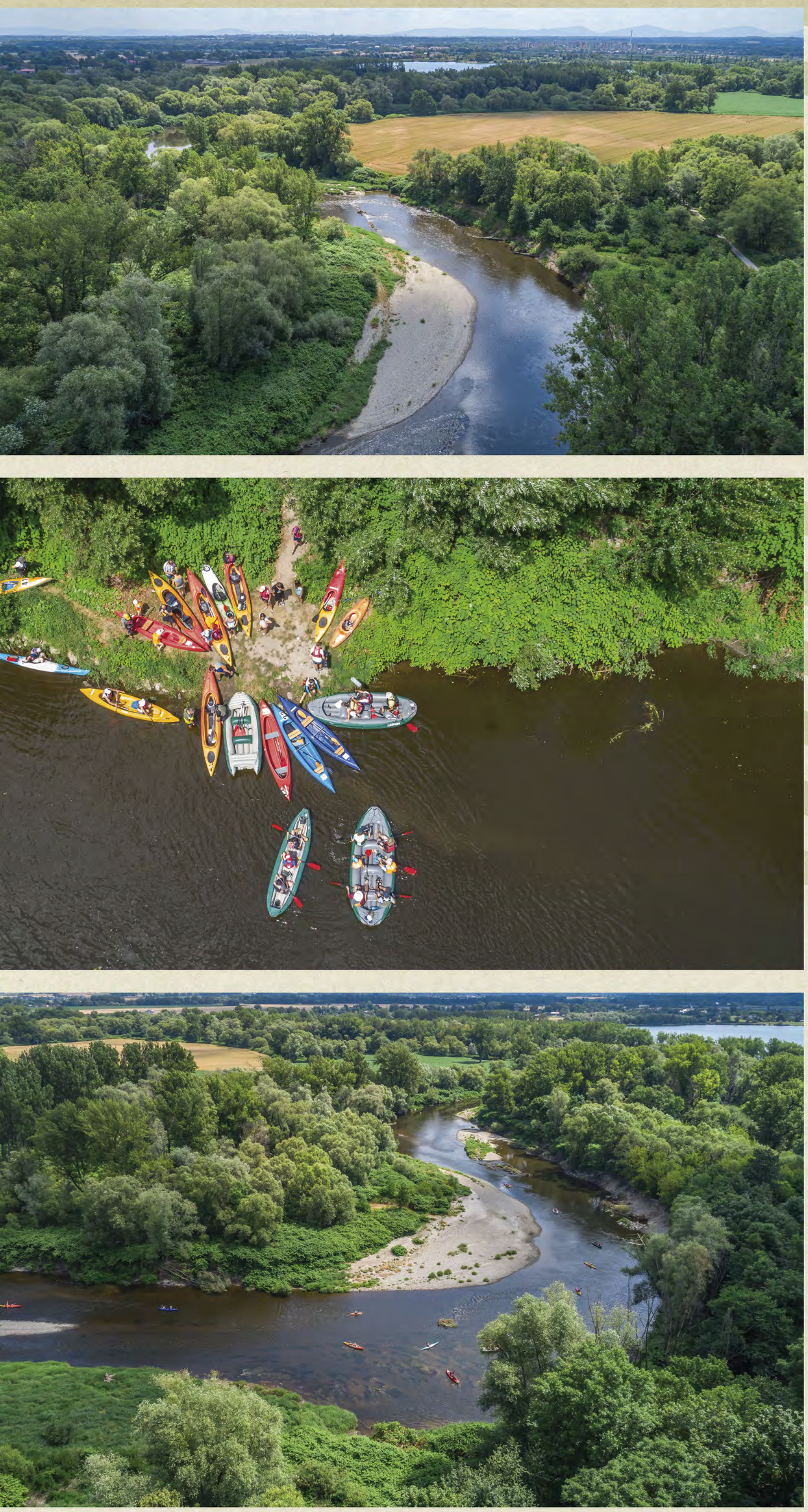

Obszar Chronionego Krajobrazu Meandry rzeki Odry

Obszar chronionego krajobrazu w województwie śląskim, w powiecie raciborskim, będący częścią Bramy Morawskiej – krainy geograficznej w Czechach i Polsce (obszaru nizinnego między łańcuchami Sudetów i Karpat).

Meandry Odry stanowią dużą atrakcję turystyczną ze względu na swoje walory przyrodniczo–krajobrazowe. Oprócz szerokiego koryta rzecznego występują tu liczne starorzecza porośnięte zróżnicowanymi zespołami roślinnymi, począwszy od zarośli nadrzecznych, aż po łęgi i siedliska łąkowe, użytkowane jako pastwiska i łąki.

Meandry Odry
(spływ kajakowy)
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

PRZYRODA I TURYSTYKA

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

Zbiornik wodny Pławniowice

Zbiornik wodny położony na terytorium gminy Rudziniec, w powiecie gliwickim, w województwie śląskim. Powstał w 1970 roku w wyrobisku po zakończonej eksploatacji piasku i żwiru. Jego powierzchnia wynosi ok. 250 ha.

Obecnie jest ogólnodostępnym terenem rekreacyjnym. Zasilany przez Potok Toszecki, prawostronny dopływ rzeki Kłodnicy.

Zbiornik Pławniowice
(na pierwszym planie Kanał Gliwicki)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

PRZYRODA I TURYSTYKA

Dzierżno Małe i Dzierżno Duże

Zbiorniki poeksploatacyjne utworzone w środkowej części doliny Kłodnicy – Dzierżno Małe w 1938, a Dzierżno Duże w 1964 roku.

Zasilane są wodami rzeki Kłodnicy. Spełniają funkcje rekreacyjne, przyrodnicze i krajobrazowe. Zbiornik Dzierżno Duże stanowi ostoję dla ptactwa wodnego.

Dzierżno Małe
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

Dzierżno Duże
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

PRZYRODA I TURYSTYKA

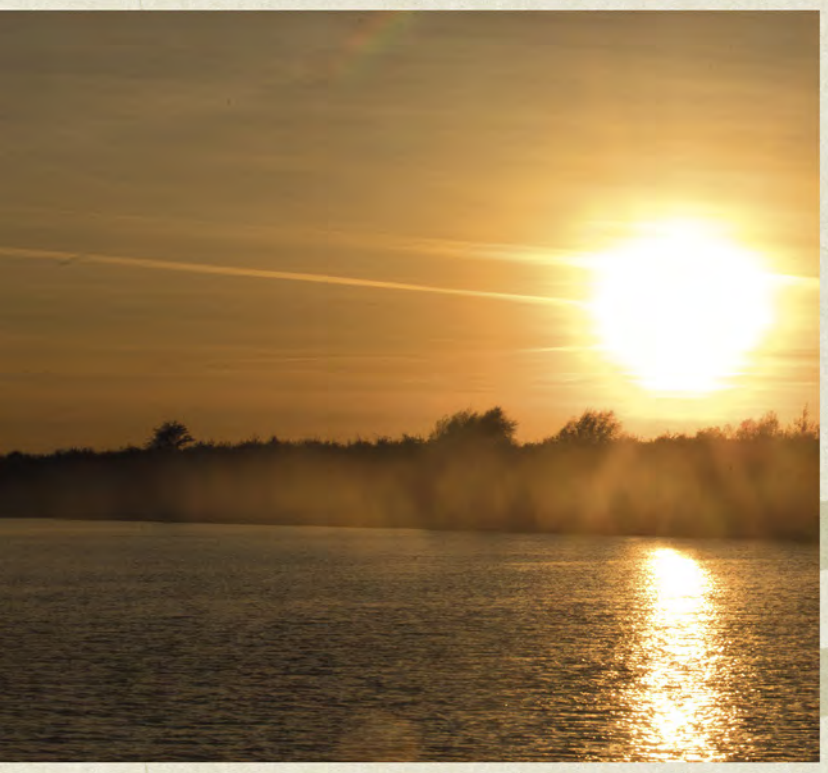

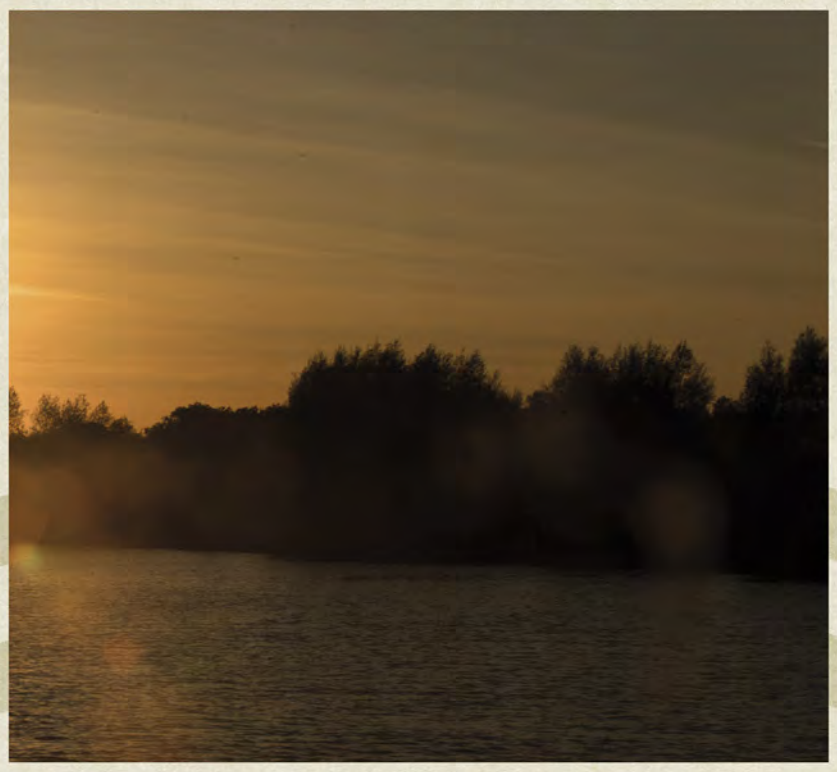

Odra
(zachód słońca)
Fot. Mazarek Industrial&Military Travel

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

PRZYRODA I TURYSTYKA

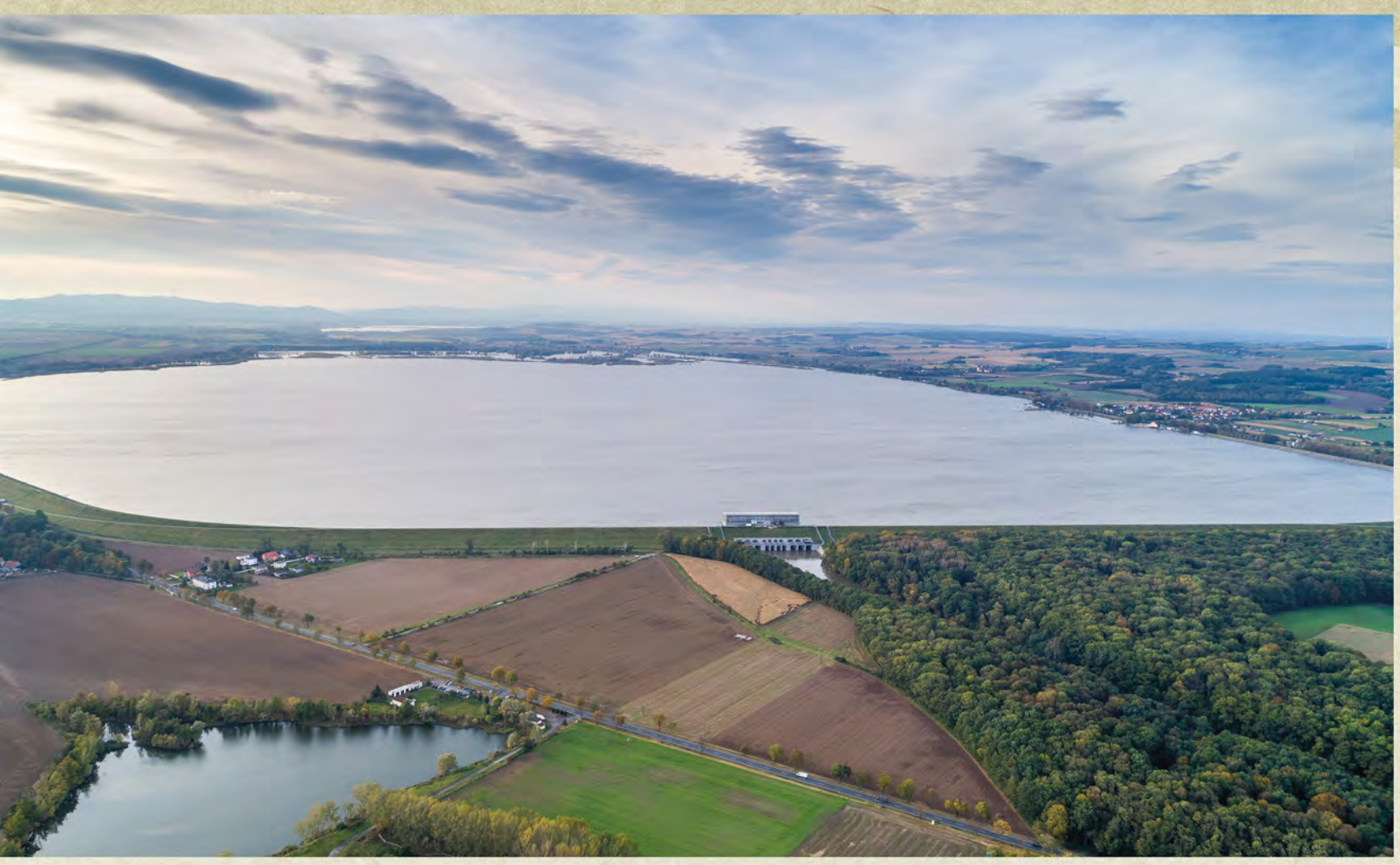

Jezioro Otmuchowskie

Zbiornik retencyjny wybudowany na Nysie Kłodzkiej w latach 1927–1933. Oddanie do użytku zbiornika i elektrowni wodnej nastąpiło 17 czerwca 1933 roku. Elektrownia, znajdująca się przy odpływie, posiada dwie turbiny Kaplana o łącznej mocy 4,8 MW.

Zbiornik należy do „Kaskady Nysy Kłodzkiej", na którą składają się: Zalew Paczkowski, Jezioro Otmuchowskie i Jezioro Nyskie.

Jezioro Nyskie

Zaporowy zbiornik na Nysie Kłodzkiej. Oddany do eksploatacji w 1972 roku. Przy odpływie zbiornika znajduje się czteroturbinowa elektrownia wodna o łącznej mocy 4,8 MW.

Obecnie Jezioro Nyskie i Otmuchowskie wraz z przyległymi terenami tworzą obszar krajobrazu chronionego.

Jezioro Otmuchowskie

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

Jezioro Nyskie

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

PRZYRODA I TURYSTYKA

Odra
(okolice Malczyc)
Fot. Mazarek Industrial&Military Travel

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

PRZYRODA I TURYSTYKA

Lubiąż

W 1163 roku nastąpiło tu pierwsze na Śląsku osadzenie zakonu cystersów. Dokonał tego książę śląski Bolesław Wysoki. Już w 1249 roku osada zostaje podniesiona do rangi miasta, które rozwija się wokół powstałego opactwa (jednego z największych założeń klasztornych w Europie). Klasztor po wielu przebudowach przybiera ostatecznie formę barokową.

Na skutek przegranych przez Habsburgów wojen z Prusami Śląsk przechodzi pod panowanie Hohenzollernów, a opactwo zostaje poddane kasacji. Po przejęciu majątku cystersów przez króla Prus klasztor zostaje przekształcony w szpital wojskowy. Lubiąż traci prawa miejskie.

Podczas II wojny światowej zespół klasztorny pełni rolę obozu dla internowanych obywateli Luksemburga. W 1945 roku Lubiąż zostaje zajęty przez wojska sowieckie – następuje kolejna dewastacja klasztoru. Od 1989 roku prowadzone są prace renowacyjne.

Klasztor w Lubiążu

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

PRZYRODA I TURYSTYKA

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

Twierdza Kostrzyn

Zespół fortyfikacji wzniesionych i użytkowanych pomiędzy XV a XX wiekiem w Kostrzynie nad Odrą. Twierdza powstała na wzór fortec włoskich. Jej budowę ukończono w XVII w. Była jedną z największych fortyfikacji w Niemczech. Podczas wojny trzydziestoletniej przetrwała dwa oblężenia. Zniszczona podczas działań wojennych w 1945 roku. Na jej terenie znajduje się Muzeum Twierdzy Kostrzyn, które prowadzi działalność edukacyjną, archeologiczną i konserwatorską.

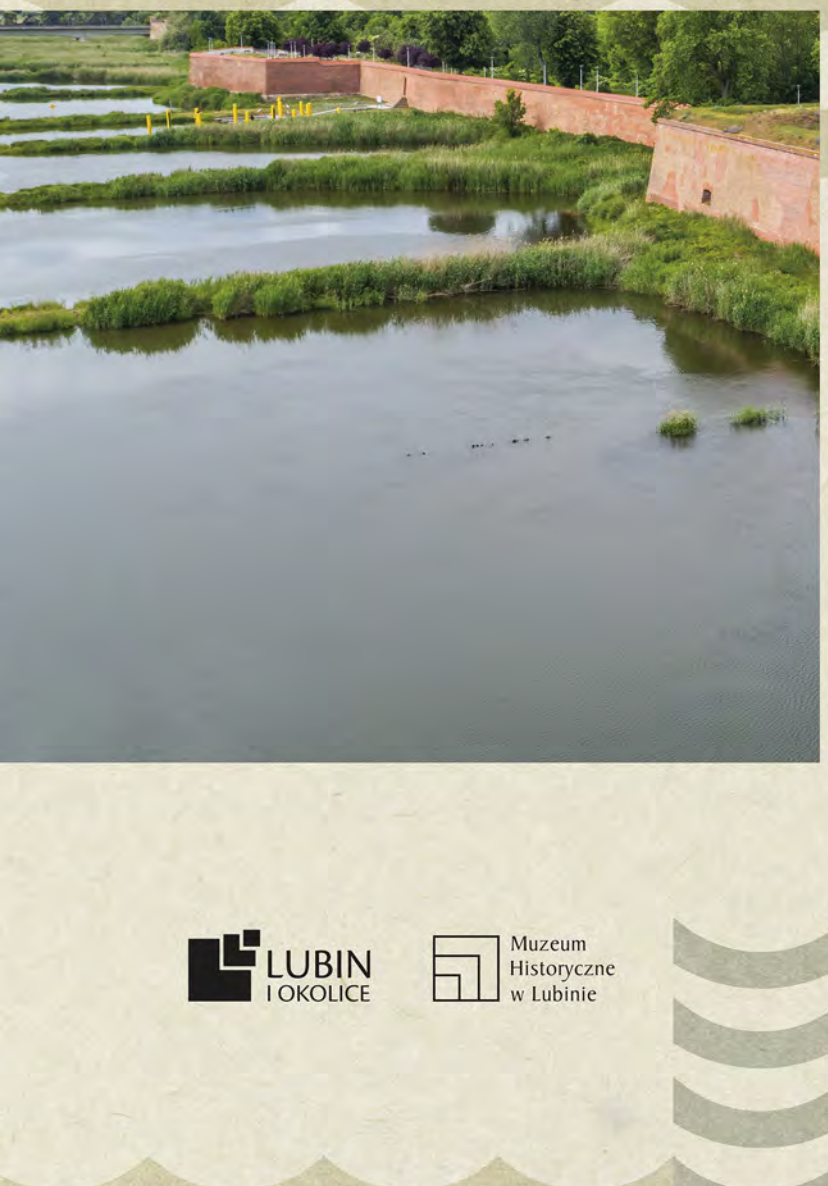

Muzeum Twierdzy Kostrzyn

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

PRZYRODA I TURYSTYKA

Cmentarz wojenny 1 Armii Wojska Polskiego

Cmentarz zlokalizowany miedzy wsiami Siekierki i Stare Łysogórki – zwyczajowo nazywany „Cmentarzem Siekierkowskim".

Powstał w wyniku rozkazu Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego z dnia 16 kwietnia 1945 roku. Spoczywają na nim żołnierze polegli podczas forsowania Odry i podczas walk o Berlin. Na cmentarzu pochowanych jest 1987 żołnierzy w 24 kwaterach.

Tuż obok cmentarza znajduje się lapidarium upamiętniające ważniejsze bitwy II wojny światowej z udziałem polskich żołnierzy oraz miejsca cierpienia jeńców i ludności cywilnej.

Widok ogólny
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

Lapidarium
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

PRZYRODA I TURYSTYKA

Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry

Został utworzony 1 kwietnia 1993 roku. Zajmuje obszar położony na Międzyodrzu (pomiędzy rozgałęzieniem Odry na Odrę Wschodnią i Zachodnią na północ od Widuchowej do Kanału Leśnego na południowy zachód od Szczecina). Powierzchnia parku wynosi 6009 ha.

Teren parku to przede wszystkim łęgi, mokradła i torfowiska poprzecinane siecią kanałów i starorzeczy. Ze względu na występowanie unikalnej flory i fauny w granicach parku ustanowiono dwa rezerwaty przyrody: „Kurowskie Błota" i „Kanał Kwiatowy".

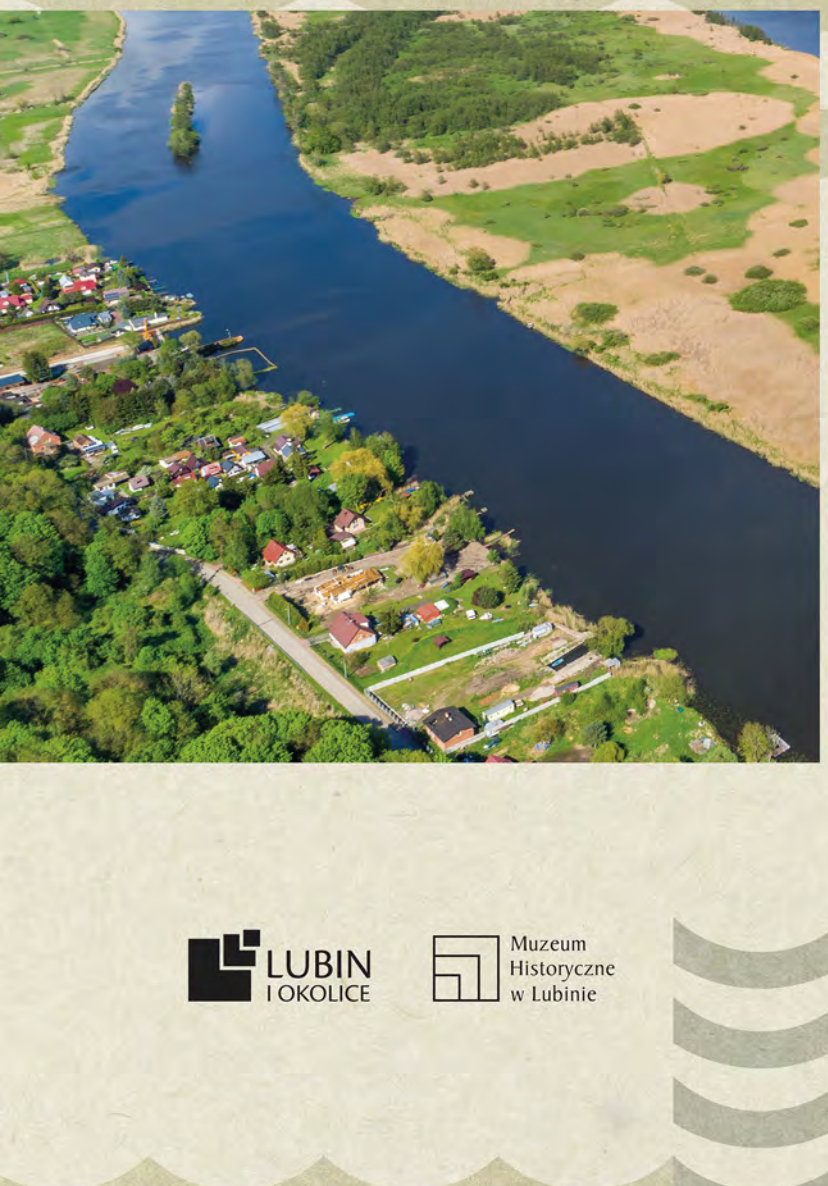

Dolina Dolnej Odry

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

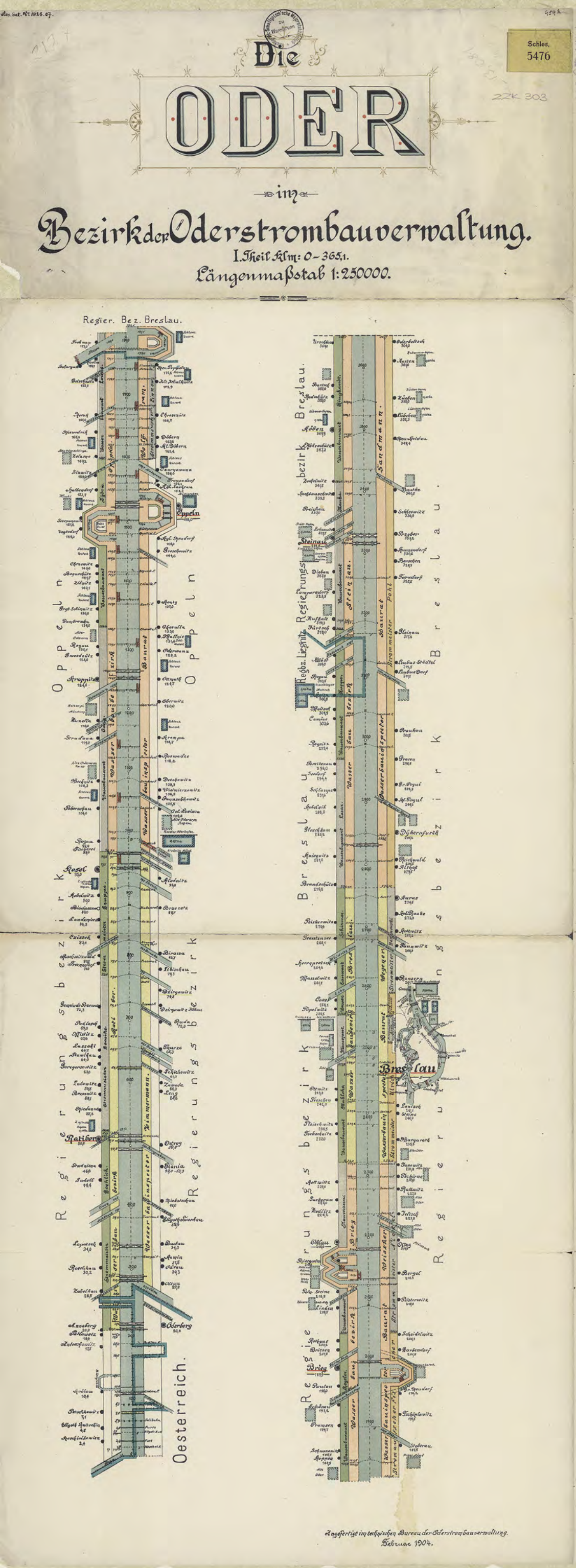

Mapa hydrograficzna
(niemiecka locja Odry z 1904 roku)
Zbiory Biblioteki Narodowej

LUBIN I OKOLICE

Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

ODRA JAKO DROGA WODNA

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

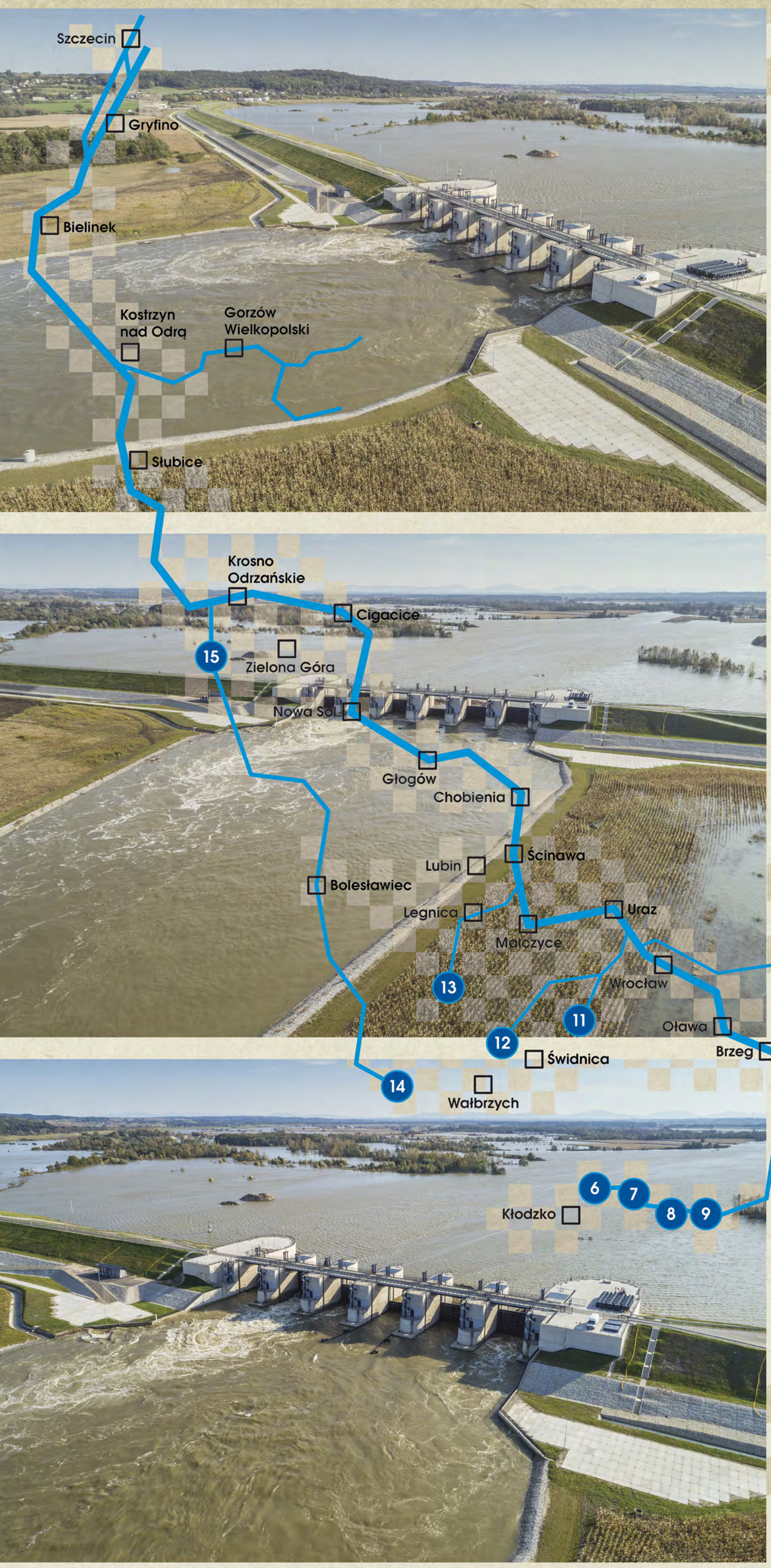

Zbiorniki w zlewni Odry

1. Zbiornik Buków na Odrze
2. Zbiornik Rybnicki na rzece Ruda
3. Zbiorniki Dzierżno Małe i Dzierżno Duże na Kłodnicy
4. Zbiornik Pławniowice na Kłodnicy
5. Zbiornik Turawa na rzece Mała Panew
6. Zbiornik Kamieniec na Nysie Kłodzkiej (w budowie)
7. Zbiorniki Topola i Kozielno na Nysie Kłodzkiej
8. Zbiornik Otmuchów na Nysie Kłodzkiej
9. Zbiornik Nysa na Nysie Kłodzkiej
10. Zbiornik Michalice na Widawie
11. Zbiornik Mietków na Bystrzycy
12. Zbiornik Dobromierz na rzece Strzegomka
13. Zbiornik Słup na Nysie Szalonej
14. Zbiornik Bukówka na rzece Bóbr
15. Zbiornik Raduszec Stary na rzece Bóbr

Zbiornik Buków

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

Powodzie w dorzeczu Odry

Rok 1270 – Odra – wielka powódź

Rok 1310 – Nysa Kłodzka – drugiego dnia w Kłodzku zatopiło całe przedmieście – utonęło przeszło 2000 ludzi

Rok 1350 – Odra – powódź tak duża, że nie było takiej od 100 lat

Rok 1351 – Bóbr i Kwisa – liczne powodzie

Rok 1367 – Odra – bardzo duży wylew

Rok 1372 – Odra – wielki wylew we Wrocławiu zniszczył dzielnice miasta i role (grunty)

Rok 1387 i 1400 – Bóbr i Kwisa – silny wylew rzek

Rok 1405 – Odra – woda znacznie wezbrała i uniosła wiele domów, rozwaliła bramy, potopiła wielu ludzi – uniosła w Opawie wszystkie mosty

Rok 1427,1428 i 1432 – Bóbr – wylew rzeki

Rok 1433 – Kwisa – rzeka utworzyła nowe koryto

Rok 1434 – Nysa Łużycka – największy wylew rzeki jaki kiedykolwiek widziano

Rok 1444 – Odra – wielki wylew

Rok 1454 – Odra – rzeka była bardzo wielka – wielkie szkody

Rok 1470 – Odra i dopływy – rzeki były duże

Rok 1445 – Odra i dopływy – w Leśnicy woda płynęła trzy łokcie nad mostem – zniszczyła most w Świdnicy, szpital w Bolkowie, fortyfikacje we Wrocławiu i Legnicy – utonęło wielu ludzi, zniszczone zostały domy w dorzeczu Oławy, Pełcznicy i Widawy

Rok 1495 – Odra – powódź jakiej od 30 lat nie było

Rok 1496 – Odra – przez most w Brzegu płynęła woda, aż do Lubszy nie widziało się nic jak wodę, która zatopiła wiele zboża

Rok 1501 – Odra – od gwałtowanego deszczu rzeka wystąpiła we Wrocławiu, Nysie, Legnicy, Opawie, Cieszynie i Raciborzu – wielka woda o jakiej nie słyszano od 40 lat

Rok 1515 i 1522 – Odra – przybór wody we Wrocławiu – całe miasto stało pod wodą

Rok 1543 – Odra – wielka woda jakiej nie było od 28 lat, przeszła przez Wrocław

Rok 1736 – Odra – wezbrane wody zalały Wrocław – 4 lipca woda przekroczyła stany wody z roku 1709 i 1729 – miasto było odcięte od świata

Rok 1785 – Odra – największa powódź roztopowa – stan wody z 1736 roku został przekroczony o 6 cali, wszystkie wioski w dolinie Odry zostały zalane do wysokości okien lub po dach – we Wrocławiu woda stała przez 8 dni

Rok 1813 – Odra – katastrofalna powódź w górnym dorzeczu

Rok 1854 – Odra – największa powódź XIX wieku – powódź wystąpiła zarówno na górnej Odrze jak i jej dopływach – wezbrała także Warta – wezbrały Nysa Kłodzka, Osobłoga, Kłodnica, Barycz, Bóbr i Nysa Łużycka – zalane zostały południowo-wschodnie i północne dzielnice Wrocławia

Rok 1897 – dopływy Odry – katastrofalne wezbranie na Bobrze, Kwisie, Nysie Łużyckiej i Nysie Kłodzkiej, które stało się powodem uchwalenia ustaw o ochronie powodziowej oraz decyzji budowy zbiorników retencyjnych

Rok 1902 – Odra – największa z dotychczasowych powodzi na Odrze ze względu na wysokość stanów wody i objętości odpływu

Rok 1903 – Odra – nałożenie się fal powodziowych Odry i Nysy Kłodzkiej sprawiło, że w wielu miejscach nastąpiło liczne przerwanie wałów i zalanie miast na całej długości Odry aż do Szczecina

Źródło:
Dorzecze Odry. Monografia powodzi 1997, red. A. Dubicki, H. Słota, J. Zieliński, Warszawa 1998

Rok 1939 i 1940 – Odra – wezbrania w górnym dorzeczu, – przekroczone stany z roku 1854

Rok 1977 – Odra i dopływy – wezbranie wody w środkowym dorzeczu spowodowało olbrzymie straty w Legnicy, Nowej Soli i Głogowie

Rok 1997 – Odra – największa z dotychczasowych powodzi na Odrze, tzw. „powódź tysiąclecia", która spowodowała śmierć 55 osób i olbrzymie zniszczenia infrastruktury w górnym i środkowym dorzeczu

Rok 2010 – Odra – powódź spowodowana długotrwałymi, intensywnymi opadami deszczu – duże straty w uprawach rolnych, zwłaszcza na terenach środkowego dorzecza

Źródło:
Przebieg i skutki wybranych powodzi w dorzeczu Odry od XIX wieku do czasów współczesnych, red. P. Ligenza, T. Tokarczyk, M. Adynkiewicz-Piragas, Warszawa 2021

Podtopienia
(od dołu: Wyszanów, Leszkowice, Lasowice)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

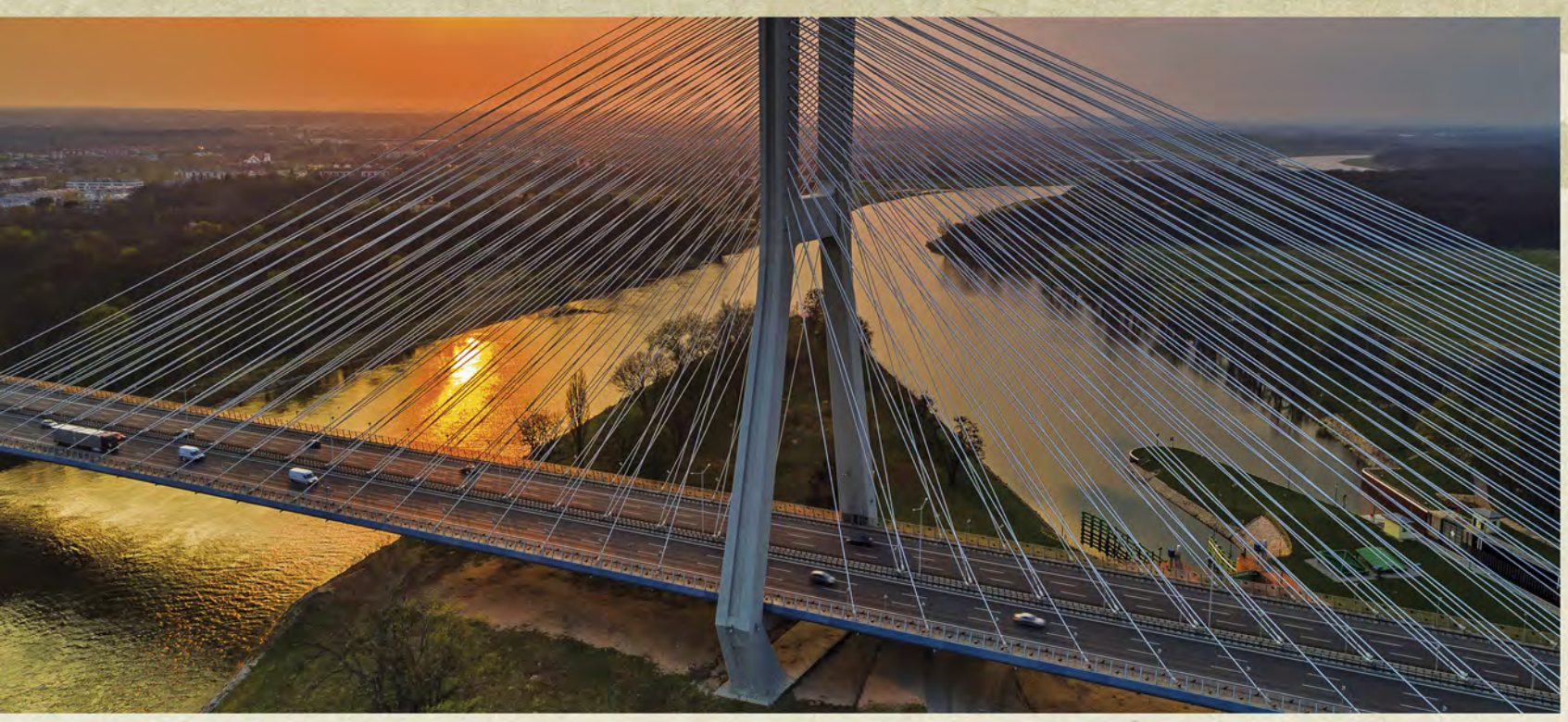

Przeprawy mostowe

Kanał Gliwicki:
Gliwice-Łabędy (km 38,5; 37,5),
Czerwionka (km 33,6),
Dzierżno (km 32,6; 29,7),
Pławniowice (km 28,8; 28,2; 25,9; 24,6),
Rudziniec (km 20,7),
Ujazd (km 16),
Sławięcice (km 14,6; 14),
Kędzierzyn-Koźle (km 11,5; 9,7; 7,8; 5,4; 3,6; 1,7)

Odcinek Kędzierzyn-Koźle–Wrocław:
Krapkowice (km 123; 124,6; 126)
Rogów (km 130; 131)
Opole (km 150,6; 151,2; 152,1; 152,4)
Wróblin (km 156)
Chróścice (km 168,3)
Mikolin (km 176,3)
Zwanowice (km 185,1; 189,13; 195,15; 199,1)
Lipki (km 206,9)
Oława (km 213,1; 213,3; 216,4)
Ratowice (km 227,8; 230,7)
Janowice (km 232,4)
Gajków (km 235)
Kamieniec Wrocławski (km 239)
Łany (km 240,8)
Wrocław – Odra (km 240,8–261: m. Generała Nila, kładka Zwierzyniecka, m. Grunwaldzki, m. Pokoju, kładka Muzealna, m. Piaskowy, m. Poznański, m. Milenijny, m. Milenijny–Osobowice I, m. Rędziński)
Wrocław – Odra Południowa (km 251,8–253,35: m. Macieja, dwa mosty Uniwersyteckie Południowe, m. Sikorskiego, m. Dmowskiego)
Wrocław – Odra Północna (km 1,28–0,2: m. Mieszczańskie, m. Uniwersytecki Północny, kładka Słodowa, kładka Bielarska-Żabia, kładka Piaskowa, m. Słodowy, m. św. Klary, m. Młyński Północny i Południowy, m. Tumski)
Wrocław – Stara Odra (km 0,9–1,6: m. Zwierzyniecki, m. Szczytnicki)
Wrocław – Kanał Miejski (km 3,8–6: m. Warszawski, m. Trzebnicki, m. Osobowicki)
Wrocław – Kanał Nawigacyjny (km 0,6–9: kładka Bartoszowicka, m. Chrobrego, m. Jagielloński, m.Warszawski, m. Trzebnicki, m. Osobowicki)

Odcinek Wrocław–Cigacice:
Brzeg Dolny (km 283,2; 286,7)
Lubiąż (km 310)
Ścinawa (km 331,6; 331,9)
Ciechanów (km 355,5)
Głogów (km 393; 393,3)
Nowa Sól (km 428,8; 437,7)
Cigacice (km 469,8; 470; 477)

Odcinek Cigacice–Kostrzyn nad Odrą:
Nietków (km 490)
Krosno Odrzańskie (km 514)
Świecko (km 580,7; 580)
Słubice (km 584)
Kostrzyn nad Odrą (km 615,1; 614,9)

Odcinek Kostrzyn nad Odrą–Krajnik Dolny:
Siekierki (km 654)
Osinów Dolny (km 662,3)
Krajnik Dolny (km 690,5)

Odcinek Odra Wschodnia:
Gryfino (km 718)
Radziszewo (km 727,9)
Szczecin (km 733,7–737,6: m. Gryfitów, m. im. Pionierów Miasta Szczecina, m. Cłowy)

Odcinek Odra Zachodnia:
Gryfino (km 718,1)
Kołbaskowo (km 728)
Szczecin (km 733,7–739,1: m. Dziewoklicz, m. Kolejowy, m. Długi, m. Trasa Zamkowa, m. na wyspę Grodzką, m. Borzymski)

Szczecin – Kanał Zielony–Parnica (m. Zielony, m. Łabudy, m. Portowy, most kolejowy, most drogowy)

Źródło:
Przewodnik po śródlądowych drogach wodnych w Polsce, wyd. Ministerstwo Infrastruktury, Warszawa 2022

Mosty na Odrze

(od góry: most Milenijny we Wrocławiu, most w Lubiążu, kolejowy most w Ścinawie, mosty w Głogowie)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

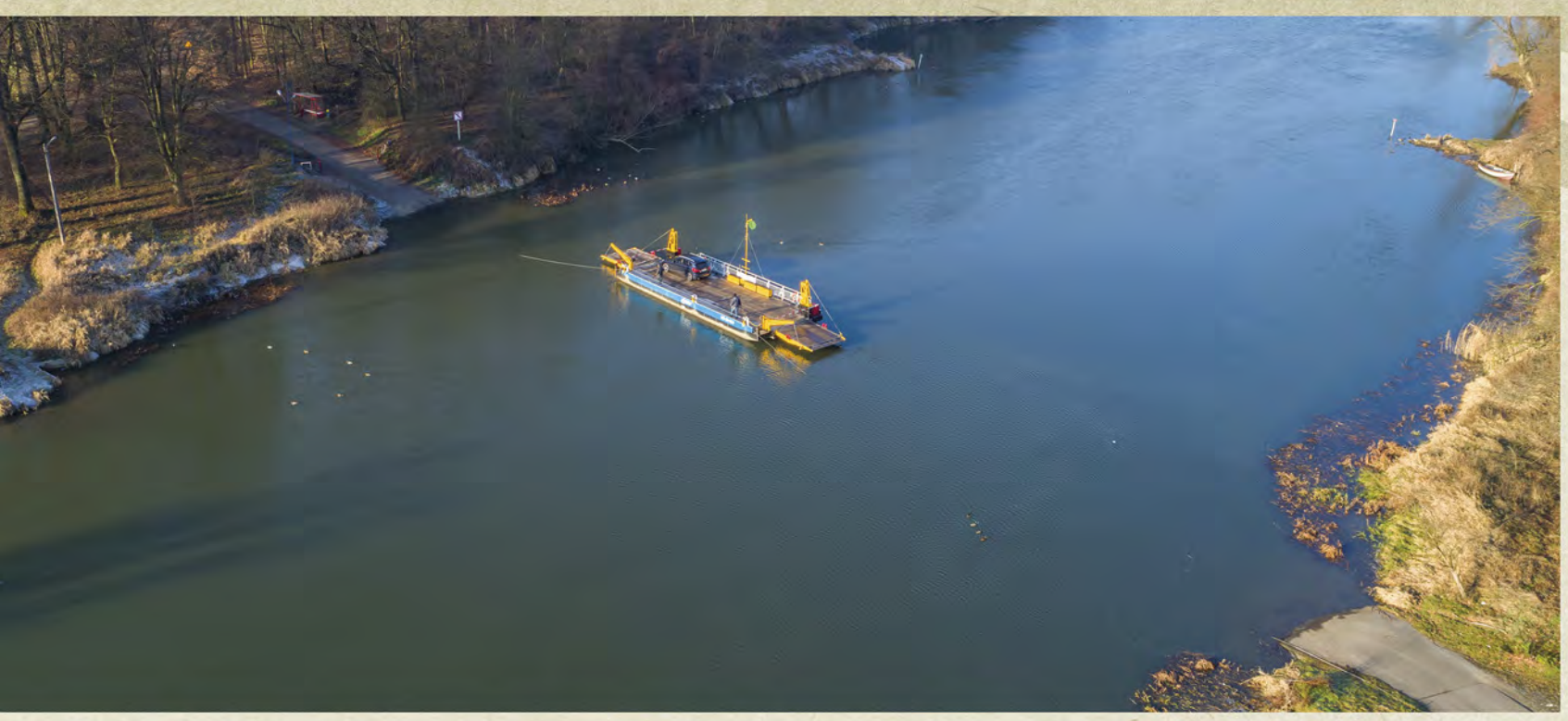

Promy i łodzie

Nie ma ich dużo. Odchodzą co kilka lat. Zastępowały mosty, których nie było (bo nie było, bądź były zniszczone podczas wojny i nieodbudowane). Łączyły zakłady pracy z miejscami zamieszkania pracowników (Koźle, Otmęt, Odrowąż, Chorula). Skracały drogi do dużych miast (w Lubuskiem, czy też promy w Chobieni i Ciechanowie). Problematyczne, nieprzewidywalne, uzależnione od warunków pogodowych, ale często również od niefrasobliwości obsługi. Mimo wszystko ułatwiały życie mieszkańcom Nadodrza. Nie funkcjonowały przy zlodzeniu, płynącej krze, wysokiej i niskiej wodzie. Przy wysokiej wodzie można było płynąć łodzią. Ekstremalne to wydarzenie i trudne do opowiedzenia. Niemniej zawsze gdy likwidowano przewóz – było smutno. Nie ma ich już dużo. Odchodzą co kilka lat. Ostatnia chwila, by przepłynąć tymi, które zostały.

Wg stanu z 1960 r.
62,20 Czechowice – prom i łódź
65,70 Lasoki – łódź
70,67 Przewóz – łódź
72,30 Dziergowice – prom i łódź
86,30 Landzmierz – łódź
97,30 Koźle – Port Rybarze – łódź
100,47 Rogi Stocznia – łódź
105,00 Januszkowice – łódź
108,40 Zdzieszowice – prom i łódź
126,20 Otmęt (Krapkowice) – prom i łódź
131,10 Odrowąż – łódź
132,70 Chorula – prom i łódź
137,40 Kąty – prom
140,00 Źlinice – prom
144,10 Groszowice – łódź
149,90 Opole – łódź ciężarowa, łódź osobowa
160,30 Żelazna – łódź
162,40 Dobrzeń Mały – prom i łódź
167,70 Chróścice – prom i łódź
285,20 Brzeg Dolny – prom
313,00 Lubiąż – prom
349,90 Chobienia – prom
355,00 Ciechanów-Radoszyce – prom
416,80 Bytom Odrzański – prom
450,30 Przewóz – prom
481,20 Pomorsko – prom
484,95 Brody – prom
503,90 Radnica – prom
509,20 Gostchorze – prom
530,40 Połęcko – prom
704,80 prom łączący tereny między Odrą a Odrą Zachodnią
724,40 Żabnica – prom

Źródło:
Informator dróg wodnych śródlądowych żeglownych, Warszawa 1961

Wg stanu na 2022 r.
108,40 Zdzieszowice
450,30 Milsko-Przewóz
481,20 Pomorsko-Wysokie
484,95 Brody-Czerwieńsk
530,40 Połęcko-Chlebowo
645,00 Neulewin-Gozdowice

Źródło:
Przewodnik po śródlądowych drogach wodnych w Polsce, Warszawa 2022

Przeprawy promowe
(od dołu: Połęcko–Chlebowo, Milsko–Przewóz, Zdzieszowice)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

Odra jako element większej całości

Nowoczesna regulacja Odry dla potrzeb transportowych rozpoczęła się pod naciskami kapitału górnośląskiego oraz jako element uboczny prac nad gospodarką wodną dorzecza Odry.

Już o wiele wcześniej planowano połączenie ze zlewnią Dunaju. To budowa Kanału Odra–Dunaj, lub w szerszym zakresie Odra–Dunaj–Łaba. Pomysł ten ma prawie 500 lat. I raz bardziej, raz mniej zatruwa świadomość ludzi zajmujących się problematyką odrzańską. Niemniej jednak początek został zrobiony. Funkcjonuje pod nazwą Kanału Kędzierzyńskiego, który w praktyce jest nieużywany.

Młodszym pomysłem jest budowa Kanału Śląskiego łączącego Odrę z Wisłą. Do tej pory co pewien czas pojawiają się te nieprzystające do rzeczywistości pomysły ze strony polityków, działaczy samorządowych a nawet naukowców.

Odra w planach była także wprzęgnięta w połączenie Odra–Łaba biegnące od Malczyc poprzez Legnicę do Drezna. Pomysł zarzucony został w latach 30. XX wieku. Miał być odpowiedzią na nieuwzględnienie połączenia dorzecza Odry ze środkiem Niemiec poprzez Kanał Mittelland.

Innym połączeniem, którego nigdy nie zrealizowano był kanał Odra–Warta, noszący także nazwę kanału Głogów–Śrem. Z tego pomysłu zrezygnowano po pierwszej wojnie światowej. Czasami do niego powracano, ale traktowano go raczej jako ciekawostkę.

Odra łączy się z zachodnim systemem dróg wodnych poprzez Kanały Odra–Sprewa i Odra–Hawela, oraz połączenie lateralne wzdłuż Odry. Znaczenie gospodarcze ma tylko Kanał Odra–Hawela, tam też niedawno oddano do użytku nową podnośnię dla statków.

Ze wschodnim systemem dróg wodnych Odra połączona jest przez Wartę i Noteć. Obecnie to szlak turystyczny, a wszelakie plany budowy połączeń międzynarodowych transportowych należy tylko i wyłącznie uznać za przejaw megalomanii i nieznajomości problematyki gospodarki wodnej. Oczywiście, takie połączenie jest potrzebne, nawet niezbędne. Niemniej nie w biegu obu rzek, a jako kanał śródlądowy.

Hohensaaten (zdjęcie górne)
Kanał Gliwicki (zdjęcie dolne)
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

Porty odrzańskie

Ilość portów i przeładowni na Odrze zmieniała się nieustannie. Pod koniec administracji niemieckiej dochodziła do 200 punktów przeładunkowych. Po 1945 roku ich liczba gwałtownie malała. Przyczynił się do tego rozwój transportu kołowego oraz rodzaj towaru. Były to już tylko towary masowe: węgiel i ruda żelaza (na trasach długich) oraz węgiel i kruszywo (na trasach krótkich).

Obecnie mamy rok 2023 i żadnych portów na Odrze z prawdziwego zdarzenia. Oczywiście, zachowały się baseny portowe w Gliwicach, Koźlu, Opolu, Malczycach. Oczywiście, zachowały się nabrzeża przeładunkowe we Wrocławiu. Część portów przekształcono w mariny (Cigacice, Głogów Zimowy, Głogów Katedralny, Ścinawa), część przekształcona zostanie w mariny i luksusowe osiedla (Wrocław Miejski, Wrocław Popowice).

Jedynym miejscem, w którym od razu można rozładować towar jest przeładownia w Groszowicach. W pozostałych trzeba podstawiać dźwigi samochodowe.

Wykaz portów, przystani i nabrzeży wg „Przewodnika po śródlądowych drogach wodnych w Polsce" wydanego przez Ministerstwo Infrastruktury, Warszawa 2022

Kanał Gliwicki:
Gliwice, Blachownia, Sławięcice, Ujazd, Łabędy, Kędzierzyn-Koźle

Odcinek Kędzierzyn-Koźle–Wrocław:
Krapkowice, Chorula, Groszowice, Brzeg, Wrocław

Odcinek Wrocław–Cigacice:
Uraz, Wały Śląskie, Brzeg Dolny, Pogalewo, Malczyce, Ścinawa, Chobienia, Głogów, Bytom Odrzański, Nowa Sól, Cigacice

Odcinek Cigacice–Kostrzyn nad Odrą:
Pomorsko, Nietków, Gostchorze, Krosno Odrzańskie, Urad, Rybocice, Słubice, Kostrzyn nad Odrą

Odcinek Kostrzyn nad Odrą–Szczecin:
Kaleńsko, Chlewice, Gozdowice, Osinów, Ognica, Widuchowa, Gryfino, Łubnica, Szczecin, Police

Rozładunek
(nabrzeże w Malczycach)
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

Stocznie odrzańskie

Przed wojną po Odrze pływało około 3500 jednostek. Małych i dużych. Przede wszystkim bez napędu, ale były też holowniki i barki motorowe. Ponieważ często się psuły, nad Odrą, najczęściej w pobliżu portów organizowano warsztaty remontowe – Koźle, Odrowąż, Dobrzeń, Ratowice, Wrocław, Uraz, Malczyce, Głogów, Nowa Sól, Słubice, Kostrzyn i Szczecin. Tam dokonywano prostych napraw, choć np. warsztaty w Dobrzeniu miały wyciągi do napraw barek na lądzie.

Istniały także duże stocznie produkcyjne. Trzy z nich zlokalizowane były we Wrocławiu: stocznia Zacisze, stocznia Kozanów (Caesar Wollheim) oraz Wrocławska Stocznia Rzeczna („Odra"), jedna w Malczycach i przede wszystkim w Głogowie (zlikwidowana w 1956 r.). Ponadto istniały stocznie w Nowej Soli i Szczecinie oraz wiele punktów naprawczych na Odrze środkowej i dolnej.

Obecnie istnieją stocznie w Kędzierzynie-Koźlu, Wrocławiu, Malczycach i Nowej Soli.

Stocznie rzeczne
(od dołu: Malczyce, Wrocław-Zacisze i stocznia w Koźlu)
Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

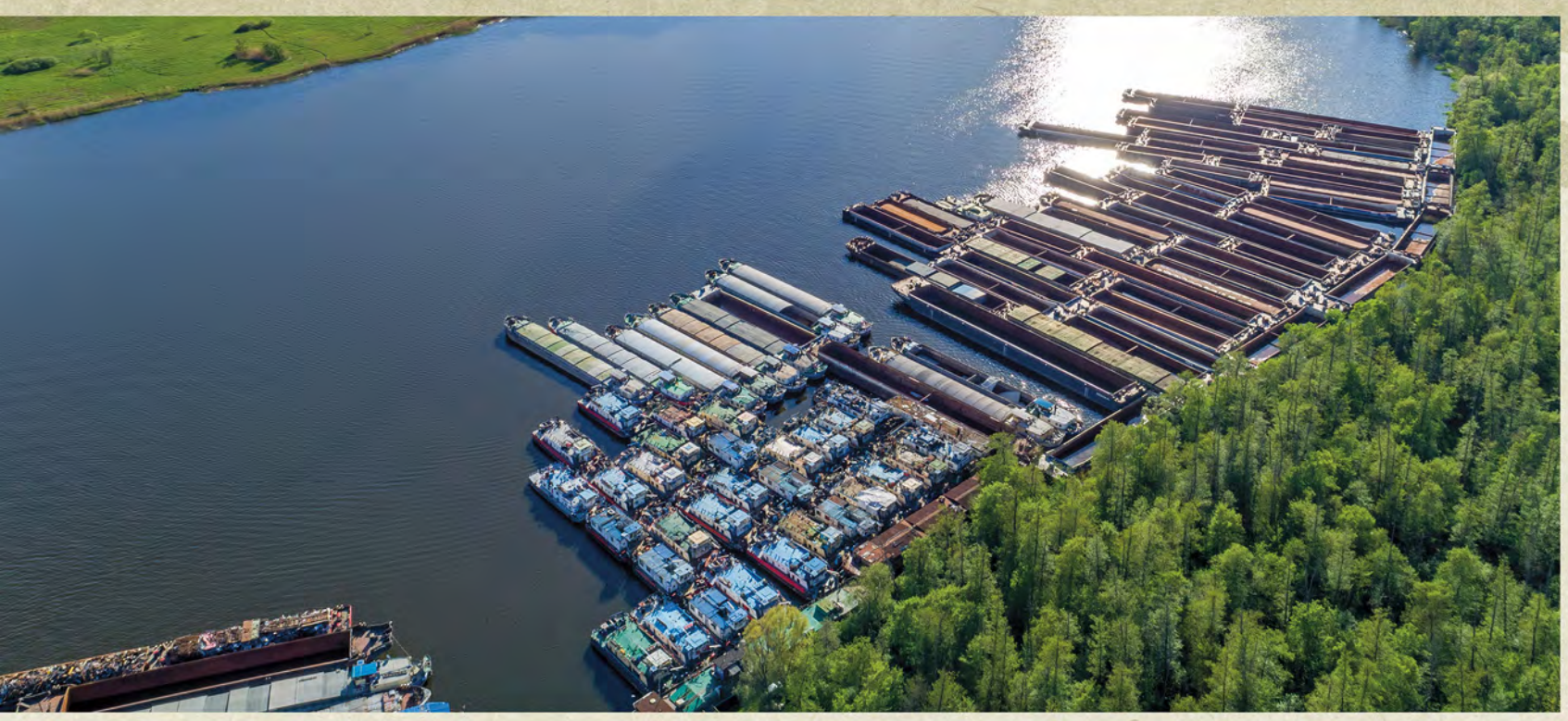

Barki na Odrze

Coraz rzadziej można spotkać jednostki pływające po Odrze. Przewożą one przede wszystkim ładunki wielkogabarytowe z Opola–Groszowic, bądź prowadzą kadłuby ze stoczni w Koźlu, Wrocławiu, Malczycach i Nowej Soli. Natomiast coraz częściej spotkać można jednostki prowadzone z postojowiska barek w Szczecinie na zezłomowanie do stoczni w Malczycach i Wrocławiu.

Ostatnim odcinkiem, gdzie przewozi się ładunki, jest odcinek dolnej Odry. Tu albo spotykamy jednostki płynące w kierunku zachodnim, albo przewożące piasek z kopalni w Bielinku.

Po Odrze obecnie pływa nie więcej niż 30 jednostek, z tego 20 używanych jest do prac remontowych szlaku wodnego.

Barki
(od góry: Szczecin-Podjuchy – baza postojowa, nabrzeże Łubnica, Chobienia)

Fot. Bogdan Robak – Dron Expert

Pchacz TUR-RSB-77
(śluza Różanka we Wrocławiu)

Fot. Mazarek Industrial&Military Travel

LUBIN I OKOLICE
Muzeum Historyczne w Lubinie

Z BIEGIEM ODRY

DOLNY ŚLĄSK
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
www.dolnyslask.pl

ODRA JAKO DROGA WODNA

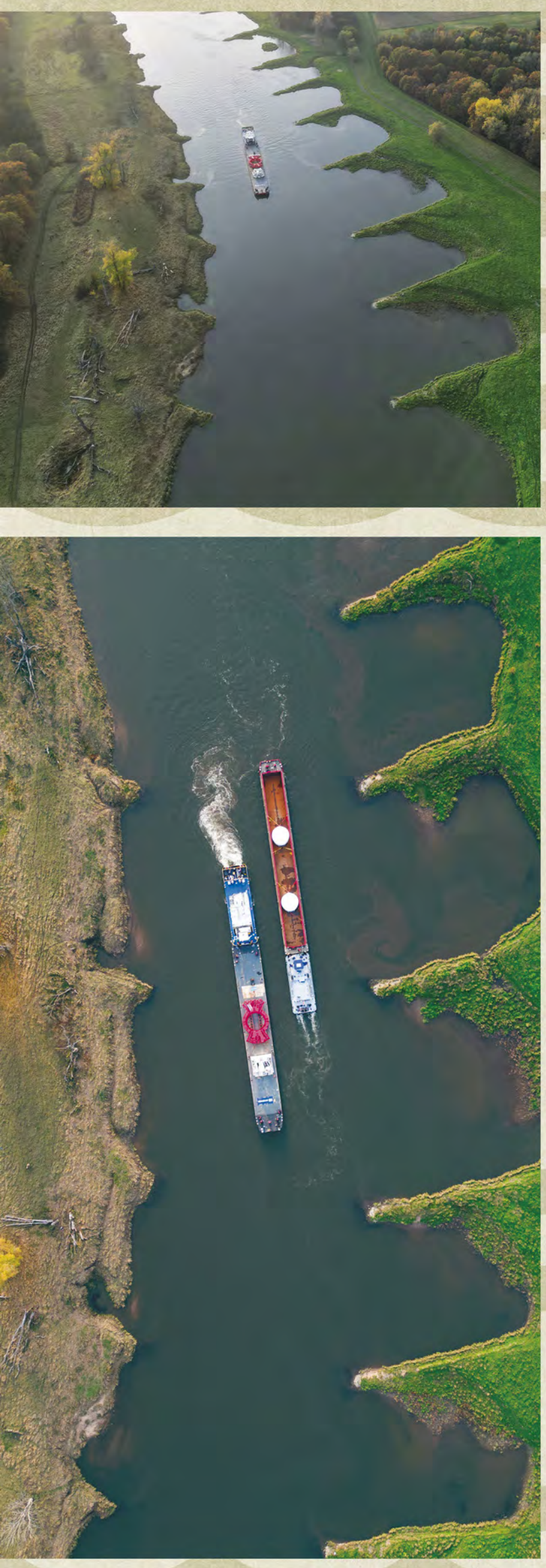

361 km
od przyjętego początku szlaku żeglownego

Mijanka na Odrze
(na 361 km mijają się dwa zestawy pchane)
Fot. Mazarek Industrial&Military Travel

Koncepcja
i merytoryczne opracowanie wystawy:
dr Marek Zawadka
i Tomasz Pulwer

Autorzy zdjęć:
Bogdan Robak – Dron Expert
oraz Mazarek Industrial&Military Travel

Projekt graficzny:
Tomasz Pulwer

Wydawca:
Stowarzyszenie „Lubin i okolice”

Partner projektu:
Muzeum Historyczne w Lubinie

Lubin 2023

LUBIN I OKOLICE

Muzeum Historyczne w Lubinie